

Beslutsdatum: 17.3.2011

Dnr: ÅLR 2011/782

**Landskapsregeringens principer för handläggning och beviljande av
stöd till näringslivet avseende näringsavdelningens allmänna byrås
moment i landskapets budget**

I och med detta beslut upphävs tidigare fattade beslut om principerna för företagsfinansiering.
Principerna är tillämpliga på samtliga ansökningar som inkommer efter den 17.3.2011.

1. MÅL	3
2. MEDEL	4
3. ALLMÄNNA KRITERIER FÖR FÖRETAGSSTÖD	5
4. ALLMÄNNA VILLKOR FÖR FÖRETAGSSTÖD	7
4.1 Ansökan.....	7
4.2 Kostnadseffektivitet	7
4.3 Redovisning.....	7
4.4 Förlängning av projekttiden	8
4.5 Amorteringsuppskov	8
4.6 Kompletterande stöd	8
4.7 Kontroll och återkrav	8
5. DEFINITIONER	9
5.1 Mikroföretag samt små och medelstora företag.....	9
5.2 Försumbart stöd eller de minimis.....	10
6. NÄRINGSAVDELNINGENS ALLMÄNNA BYRÅS FÖRETAGSSTÖD.....	11
6.1 Investeringsbidrag	11
6.2 Stöd för investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter	16
6.3 Bidrag för produkt- och teknologiutveckling.....	19
6.4 Inkubatorföretag	22
6.5 Utvecklingsstöd.....	24
6.6 Bidrag för företagens internationalisering.....	26
6.7 Bidrag till detaljhandeln i skärgården	28
6.8 Skärgårdsstöd	30
6.9 Arbetsgivarens socialskyddsavgifter i skärgården	32
7. STÖD TILL ÖVRIGA ÄN FÖRETAG.....	33
7.1 Stöd för internationella utvecklingsprojekt	33
7.2 Bidrag för rådgivnings-, kurs och utbildningsverksamhet	35
8. STÖDNIVÅER (EU+LR) för projekt med medfinansiering från den Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) samt från den Europeiska jordbruksfonden (EJFLU), LBU-programmet axel 3.....	36
8.1. Projekteringsstöd	36
8.2. Huvudprojekt inom ERUF-programmet Regional konkurrenskraft och sysselsättning	37
8.3. Huvudprojekt inom LBU-programmet, Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2007-2013 (EJFLU), axel 1 (åtgärd 123) och axel 3	37
9. PRINCIPERNAS TILLÄMPLIGHET	38

1. MÅL

Landskapsregeringens övergripande målsättning för näringspolitiken är att bidra till att skapa förutsättningar för ett livskraftigt och lönsamt näringsliv som bidrar till den ekonomiska tillväxten och ger möjlighet till sysselsättning på hela Åland

Hög sysselsättning. Avsikten är att bibehålla en hög sysselsättning, att bevara de arbetsplatser som finns, att vara med och skapa nya arbetsplatser inom såväl befintliga som nya branscher och att höja produktionsvärdet per arbetsplats.

Ökat antal hållbara arbetsplatser i skärgård och glesbygd. Landskapsregeringen anser det väsentligt för hela Ålands positiva utveckling att lägga särskilt stor vikt vid de regionalpolitiska aspekterna så att hållbara arbetsplatser skapas på såväl den åländska landsbygden som i skärgården. Därigenom bibehålls en levande landsbygd och skärgård.

Ökad export. En ökad export genererar inkomster till Åland och ett mervärde i ekonomin. Med export avses även försäljning till Finland. Exportnäringarna bör ges samma förutsättningar som konkurrerande aktörer på marknaden har.

Breddning av näringsstrukturen i landskapet. Landskapet är ekonomiskt och sysselsättningsmässigt beroende av sjöfart, i synnerhet av färjesjöfarten. En målsättning är att bidra till en diversifiering och satsning på nya affärsidéer.

Ökad tillväxt. En ökad tillväxt i form av fler företag, och fler företag som växer, bidrar till den ekonomiska tillväxten och ger möjlighet till sysselsättning på hela Åland

2. MEDEL

Landskapsregeringens stöd till näringslivet beviljas utgående från befintlig lagstiftning, EU:s regler för statsstöd, landskapets årliga budget samt av landskapsregeringen utfärdade principer.

Landskapsregeringens finansieringsformer utgörs av olika former av bidrag. De olika stödformerna framgår i detaljerad form av kapitel 6.

Utöver de bidragsformer som ingår i detta principdokument har landskapsregeringen ett särskilt samarbetsavtal med det statsägda finansieringsbolaget Finnvera Abp, vilket innebär att företag verksamma på Åland kan söka hos Finnvera räntestöd, olika former av lån eller investerings- och driftskapitalgarantier.

3. ALLMÄNNA KRITERIER FÖR FÖRETAGSSTÖD

1. Sökanden ska uppfylla villkoren enligt landskapslagen om rätt att utöva näring (1996:47), vilket ska påvisas av sökanden.
2. Sökandens verksamhet ska ha fast driftsställe på Åland.
3. Med skärgård avses öar utan fast förbindelse till fasta Åland.
4. Vid beviljande av stöd läggs särskild vikt vid att projekten bidrar till att uppnå landskapsregeringens mål om ökad export, ökat antal arbetsplatser eller breddning av näringslivet.
5. Vid beviljande av stöd ska EU:s regler om den gemensamma jordbruks- och fiskeripolitiken samt statligt stöd beaktas.
6. Stöd kan beviljas till enskild näringsidkare, öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag, andelslag, och övriga samfund. En enskild näringsidkare som fyllt 60 år kan inte erhålla stöd.
7. Stöd beviljas i första hand till enskild näringsidkare eller jordbruksföretagare som bedriver verksamhet som heltidssysselsättning eller som ett komplement till befintliga landsbygdsverksamheter.
8. Stöd beviljas inte till enskild näringsidkare eller jordbruksföretagare som gått i pension. Med pension avses även olika former av deltidspension som innebär minskad arbetstid. Med jordbrukare avses en fysisk eller juridisk person som aktivt i förvärvssyfte bedriver jordbruk i landskapet utifrån av jordbruksbyrån fastställda regler.
9. Så långt som möjligt likställs varu- och tjänsteproduktion.
10. Stöd ges ej till entreprenadmaskiner, båtar, bilar, lastbilar, truckar och dylika fordon.
11. Stöd beviljas inte retroaktivt, d.v.s. för åtgärder vidtagna före ansökan registrerats hos Ålands landskapsregering. Ett projekt anses påbörjat när faktiska kostnader uppkommit vilka kan hänföras till t.ex. fakturadatum eller ett anställningsdokument eller liknande. Undantag från regeln om retroaktivitet kan i vissa fall beviljas inom stödordningen "Bidrag för företagens internationalisering" för förskottsbetalningar för mässdeltagande. Undantag från regeln om retroaktivitet kan även beviljas inom stödordningarna "Stöd för investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter" och "Investeringsbidrag" vad gäller kostnader för planeringsarbete (arkitekt- och projekteringsritningar för byggnadslov) som är direkt knutna till investeringen för vilken stöd söks.
12. Stöd beviljas inte heller för en investering som direkt motsvarar den tidigare eller är likartad med en investering som tidigare erhållit stöd från offentliga medel.
13. Ackumulering dvs en kombination av stöd för samma åtgärd, vilken kan göra att den maximala stödintensiteten i landskapets stödordning överskrids, kan inte förekomma.
14. Vid beviljande av stöd till företag i vilka Ålands Utvecklings Ab innehar ägarandel beaktas kumuleringsreglerna i Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd för att främja riskkapitalinvesteringar i små och medelstora företag (2006/C 194/2).
15. Vid beviljande av stöd som innefattar delfinansiering från EU:s strukturfonder eller jordbruksfonden iakttas vidare vad som särskilt stadgas i respektive programdokument, urvalskriterier, principbeslut om stödberättigande kostnader vid delfinansiering.
16. För ansökningar om stöd (räntestöd, olika former av lån, investerings- och driftsgarantier) inom ramen för landskapets samarbetsavtal med Finnvera Abp gäller det regelverk som Finnvera fastställt.

Landskapsregeringen tar emot åländska företags finansieringsansökningar, vilka ska lämnas på av Finnvera fastställda blanketter, kontrollerar att ansökningarna faller inom ramen

för gällande samarbetsavtal samt ger utlåtan till Finnvera. Finnvera ansvarar för handläggningen, lagenligheten, eventuella säkerheter samt genomför erforderliga utredningar och fattar beslut. Landskapsregeringen ersätter Finnvera för eventuella kredit- och garantiförluster samt räntestöd i enlighet med gällande samarbetsavtal.

4. ALLMÄNNA VILLKOR FÖR FÖRETAGSSTÖD

Minimibelopp för ett bidrag som kan beviljas ett företag är 2000 euro utom för internationalisering, stöd till skärgården samt utvecklingsstöd där minimibeloppet som kan beviljas är 500 euro.

4.1 Ansökan

En ansökan om bidrag görs på blankett som erhålls från Ålands landskapsregering eller laddas ner från hemsidan www.regeringen.ax under rubriken finansiering. En ansökan ska vara komplett ifylld. En ansökan om företagsstöd ska vara registrerad innan investeringen eller projektet påbörjas. Ett arbete anses inlett vid det första bindande åtagandet att beställa utrustning.

En ansökan kan lämnas in löpande förutom vid ansökan om stöd för investering där, för att ett urval av ansökningarna ska möjliggöras, ansökningstider gäller fr.o.m. 1.1.2011. Dessa ansökningstider meddelas skilt.

I övriga fall där det finns fastslagna ansökningstider (se för närvarande tex SSA i skärgården samt stöd till detaljhandeln i skärgården) utannonseras ansökningstiden i de i landskapet förekommande dagstidningarna. En ansökan måste vara registrerad senast sista ansökningsdatum. Om ansökan registreras för sent avslås ansökan med motivering att den är för sent inkommen.

4.2 Kostnadseffektivitet

För att kostnadseffektivitet ska kunna påvisas, ska sökanden vara beredd att uppvisa underlag för hur i ansökan ingående kostnader framräknats. Sökanden ska konkurrensutsätta i projektet ingående kostnader av mer betydande karaktär.

4.3 Redovisning

Huvudregeln är att redovisningen av kostnader för att erhålla ett beviljat stöd sker i efterskott, d.v.s efter att kostnaderna uppstått. Anhållan om utbetalning av stöd görs på en blankett som erhålls från landskapsregeringen. Redovisningen av kostnaderna kan ske i del- eller slutredovisning, vid varje redovisning ska det rekvirerade bidraget uppgå till minst 2.000 euro förutom de bidrag där minimibeloppet för beviljande är 500 euro.

Kostnader som redovisas ska vara betalda inom den i beslutet fastställda projekttiden. Kostnader som hör till projektet men som betalas efter den i beslutet fastställda projekttiden erhåller inte stöd. Se dock nedan under 4.4 om möjlighet att i vissa fall förlänga en beviljad projekttid.

Beslut om förskottsutbetalning kan godkännas till ideella organisationer efter en prövning i det enskilda fallet, endera i samband med stödbeslutet eller under projektets gång. Ideella organisationer kan erhålla utbetalning i förskott ifall de kan uppvisa behov av förskottsutbetalning på grund av likviditetsproblem. Förskott kan utbetalas utan säkerhet. Den sista raten, som ska innehållas tills det att slutredovisning erhållits, kan dock inte utbetalas i förskott.

Offentliga myndigheter kan inte erhålla utbetalning i förskott.

Uppkomna kostnader ska antingen verifieras med av bokföringsansvarig undertecknat utdrag av databaserad bokföring där händelserna framgår per konto och där händelsetransaktionerna framgår samt där varan eller tjänsten tydligt framgår eller bestyrkta kopior av kvitterade fakturor tillsammans med kontoutdrag. I det fall bestyrkta kopior av kvitterade fakturor tillsammans med kontoutdrag inte används bör olika typer av djupgående s.k. stickprovsmässiga temagranskningar av bokföringsunderlaget hos stödtagarna göras. Även i andra fall kan sådana temagranskningar göras. I de enskilda stödbesluten kan det anges vilka beviskrav för uppkomna kostnader som ställs i samband med rekvirering av medel.

Vid slutredovisning av investeringsstöd ska en redogörelse över projektets genomförande bifogas

i enlighet med av landskapsregeringen fastställda blanketter. Av redogörelsen ska framgå hur projektet genomförts, hur väl de uppsatta målen uppfyllts samt de effekter projektet uppnått. Slutredovisning ska göras inom ett år från beslutet fattats eller i vad som föreskrivs i det enskilda beslutet.

4.4 Förlängning av projekttiden

Har ett projekt blivit fördröjt kan bidragstagaren mot skriftlig anhållan samt med motivering beviljas förlängd projektid. Anhållan om förlängning skall inlämnas till landskapsregeringen inom ramen för den ursprungliga projektiden. Observera att samtliga kostnader som hör till projektet även skall vara betalda under projektiden för att kunna godkännas, se ovan under 4.3.

4.5 Amorteringsuppskov

Landskapsregeringen kan om särskilda skäl föreligger bevilja amorteringsuppskov för tidigare beviljade lån. I fråga om investeringslån beviljade på bankens ansvar, förutsätter ett amorteringsuppskov bankens samtycke. Detta ska skriftligen inlämnas till landskapsregeringen tillsammans med en anhållan och en skriftlig motivering till uppskovet före närmast förestående amortering. Lån kan avskrivas i enlighet med landskapslagen om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti 88/50 om särskilda skäl föreligger och lagtinget beviljat medel.

4.6 Kompletterande stöd

Huvudregeln är att en ansökan inte behandlas på nytt om projektet/investeringen blivit dyrare än beräknat. Undantag kan göras om investeringens innehåll väsentligt ändrats och som är av stor betydelse för att uppnå de näringspolitiska målen, eller om andra särskilda skäl föreligger.

4.7 Kontroll och återkrav

Landskapsregeringen har rätt att utföra inspektioner hos en stödmottagare för att utreda förutsättningarna för att bevilja och utbetala stöd samt för att se om villkoren för att bevilja och utbetala stöd har iakttagits. Stödmottagaren är skyldig att lämna de upplysningar som är nödvändiga för att granskningen ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt.

Finansiell kontroll utförs av landskapets revisionsbyrå.

Eventuella återkrav kan beslutas om i enlighet med vad som föreskrivs i landskapslagen om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om garantier samt i näringsstödslagen för landskapet Åland.

5. DEFINITIONER

5.1 Mikroföretag samt små och medelstora företag

Storleken på ett företag, dvs hur många anställda och storleken på omsättning eller balansomslutning, har betydelse för vilka stöd ett företag kan söka och vilken nivå på stöd ett företag kan er-hålla.

Landskapsregeringen följer den definition som kommissionen fastställt den 6 maj 2003 (2003/361/EG), vilken omfattar kategorierna mikro-, små- och medelstora företag.

Kategorin mikroföretag samt små och **medelstora** företag utgörs av fristående företag, och före-tag som tillsammans med partnerföretag eller anknutna företag, som

- sysselsätter färre än 250 personer och
- vars årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro eller
- vars balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro per år.

Inom denna kategori definieras **små företag** som fristående företag, och företag som tillsammans med partnerföretag eller anknutna företag, som

- sysselsätter färre än 50 personer och
- vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år.

Mikroföretag är företag som

- sysselsätter färre än 10 personer och
- vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 2 miljoner euro per år.

Ett företag är **fristående** om det:

- inte har en ägarandel på 25 % eller mer i ett annat företag,
- inte ägs direkt till 25 % eller mer av ett företag eller offentligt organ, bortsett från vissa undantag, och
- inte upprättar konsoliderade räkenskaper eller inräknas i räkenskaperna för ett företag som upprättar konsoliderade räkenskaper och således inte är ett anknutet företag.

Ett företag är **partnerföretag** om:

- det kontrollerar mellan 25-50 % i ett annat företag
- det andra företaget kontrollerar mellan 25-50 % i det ansökande företaget
- det ansökande företaget inte upprättar några konsoliderade räkenskaper där detta andra företag inräknas genom konsolidering och inte inräknas genom konsolidering i det senares räkenskaper eller i ett företag som är anknutet till det senare.

Anknutet företag handlar om en ekonomisk situation där företag ingår i en grupp genom direkt eller indirekt kontroll av huvuddelen av kapitalet och/eller rösterna (även via avtal eller i vissa fall via fysiska personer som är aktieägare) eller genom förmågan att utöva ett dominerande in-flytande över ett företag. Ett företag hör till denna kategori när det är skyldigt att upprätta konso-liderade räkenskaper eller inräknas genom konsolidering i räkenskaperna hos ett företag som är skyldigt att upprätta sådana räkenskaper.

Definitionen förklaras närmare i kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 (2003/361/EG), vilken du kan läsa på följande hemsida:

http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/sme_definition/index_en.htm

5.2 Försumbart stöd eller de minimis

Många av de stöd som allmänna byrån administrerar grundar sig på kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpning av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse, den s.k de minimis förordningen. Detta innebär att om ett företag beviljas ett sådant stöd måste landskapsregeringen iakta att det totala beloppet av alla s.k de minimis-stöd som ett företag erhållit inte kan överskrida 200.000 euro under en tre års period som börjar löpa när det första stödet betalas ut.

Ett de minimis stöd kan inte beviljas företag vars huvudsakliga område är fiske och vattenbrukssektorn, jordbruk, företag i svårigheter samt kolsektorn. Stöd kan inte heller beviljas till sådant som är direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet, stöd som gynnar användningen av inhemska varor på bekostnad av importerade varor samt stöd till inköp av vägtransportfordon åt företag som utför godstransporter på väg för andras räkning. Slutligen kan stöd inte beviljas till företag med verksamhet inom bearbetning och saluföring av de jordbruksprodukter som förtecknas i bilaga 1 till fördraget förädling av jordbruksprodukter om stödbeloppet fastställs på grundval av priset eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen och om en förutsättning för stödet är att det helt eller delvis överförs till primärproducenterna.

För företag verksamt inom vägtransportsektorn är beloppsgränsen 100.000 euro.

Under punkten rättsgrund framgår för respektive stödform ifall den grundar sig på kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpning av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse.

6. NÄRINGSÄVDELNINGENS ALLMÄNNA BYRÅS FÖRETAGSSTÖD

6.1 Investeringsbidrag

Rättsgrund: Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om näringsstöd (2008:110)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapet medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Anslag i landskapets årliga budget
Riktlinjer för statligt regionalstöd för 2007-2013 (2006/C 54/08)
Kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 av den 6 augusti 2008 genom vilka vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget, allmän gruppundantagsförordning) EGT L 214, 9.8.2008 s 3.
Kommissionens beslut om godkännande av den regionala stödkartan för Åland 20.12.2006.
Kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse.

Ändamål: Stödet syftar till att utveckla det åländska näringslivet genom investeringar samt att skapa sysselsättning. Stöd beviljas för nyinvesteringar i materiella och immateriella tillgångar som leder till att exporten och/eller sysselsättningen inom det privata näringslivet ökar.

Exportkravet gäller inte:

- vid investeringar i den åländska skärgården
- för jordbrukares diversifiering till annan verksamhet än jordbruk
- investeringar i förnyelsebar energi som kommersialiseras

Följande miljöinvesteringar, vilka utförs av exporterande företag, kan t.ex. stödas:

Investeringar inom

- avfall
- avlopp
- vatten
- energi

Investeringarna ska ha en miljöförbättrande inverkan.

Vindenergi stöds ej. Investeringsbidrag enligt denna stödordning beviljas inte till investeringar i kommunal regi.

Med nyinvestering avses en investering i materiella och immateriella tillgångar i form av:

- etablering av en ny anläggning,

- utvidgning av en befintlig anläggning,
- diversifiering av produktionen vid en anläggning till nya kompletterande produkter, eller
- en genomgripande ändring av produktionsprocessen i en befintlig anläggning eller verksamhet.

Med materiella tillgångar avses tillgångar i form av mark, byggnader och inventarier.

Med immateriella tillgångar avses tillgångar som uppkommit till följd av överföring av teknik genom förvärv av patenträttigheter, licenser, know-how eller icke skyddad teknisk kunskap.

Ersättningsinvesteringar eller kostnader för övertagande av en verksamhet/anläggning godkänns inte.

Stödtagare:

Sökanden ska uppfylla villkoren enligt LL om rätt att utöva näring (47/96) vilket ska påvisas av sökanden. Investeringsstöd kan beviljas till enskild näringsidkare, öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag, andelslag, och övriga samfund som har fast driftställe på Åland. Enskilda näringsidkare som fyllt 60 år kan inte erhålla stöd.

Investeringsstöd beviljas till enskild näringsidkare som bedriver verksamhet som heltidssysselsättning. Jordbruksföretagare ska bedriva verksamheten som ett komplement till befintliga landsbygdsverksamheter.

Investeringsstöd beviljas inte till enskild näringsidkare eller jordbruksföretagare som gått i pension. Med pension avses även olika former av deltidspension som innebär minskad arbetstid.

Företaget ska ha förutsättningar för lönsam verksamhet, vilket ska dokumenteras av sökanden och bedöms utifrån företagets ekonomiska situation som helhet med särskilt beaktande av om företaget befinner sig i en uppstart- eller expansionsfas.

Ett investeringsstöd kan inte beviljas till företag i svårigheter Ett företag definieras enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 artikel 1 punkt 7 vara i svårigheter om det uppfyller följande villkor:

1. om det är frågan om ett bolag med begränsat personligt ansvar för bolagsmännen, när över hälften av det tecknade kapitalet har förlorats och mer än en fjärdedel av detta kapital har förlorats under de senaste 12 månaderna, eller
2. om det är frågan om ett bolag med obegränsat personligt ansvar för bolagets skuld för åtminstone några av bolagsmännen, när över hälften av det bokföringsmässiga egna kapitalet har förlorats och mer än en fjärdedel av detta kapital har förlorats under de senaste 12 månaderna, eller
3. för alla bolagsformer, när det uppfyller villkoren i nationell lagstiftning för att vara föremål för ett kollektivt insolvensförfarande.

Ett litet eller medelstort företag som har existerat under kortare tid än tre år ska inte anses vara ett företag i svårigheter om det inte uppfyller villkoren i punkten 3 ovan.

Investeringsstöd enligt denna stödordning kan inte beviljas kol- och stålindustrin, syntetfiber- och varvssektorn, fisket och vattenbruket.

Investeringsstöd beviljas inte heller till exportrelaterad verksamhet till tredjeländer eller medlemsstater, dvs stöd som är direkt knutet till exporterande volymer, till inrättande och drift av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter i samband med exportverksamhet.

Om ett företag har ett oreglerat återbetalningskrav till landskapsregeringen till följd av att Kommissionen förklarat ett stöd som olagligt och oförenligt med den gemensamma marknaden kan företaget inte erhålla utbetalning av investeringsstöd enligt denna stödordning.

Investeringsstöd till jordbrukssektorn regleras skilt. Bearbetning och saluföring av sådana produkter som avses i bilaga 1 regleras genom skild stödordning.

Stödform: Stöd beviljas i form av bidrag

Stödintensitet: Stödet beräknas på basen av godkända stödberättigande kostnader för investeringen. Stödet beräknas i form av bruttobidragsekvivalenter.

Det maximala investeringsstöd som kan beviljas företag utifrån de godkända stödberättigande utgifterna framgår nedan:

Maximal stödnivå i %

Sökande	Mariehamn	Landsbygd	Skärgård
Små företag	10	20/30	30
Medelstora företag	10	20	20
Stora företag	10	10	10

Efter en särskild prövning kan landskapsregeringen vid investeringar som är av infrastrukturell karaktär och som har väsentliga samhällsekonomiska effekter bevilja upp till 30 % av de godkända stödberättigande utgifterna till små företag på landsbygden.

Till stora företag i Mariehamn kan högst 10 % beviljas i enlighet med kommissionens förordning om försumbart stöd. Till stora företag på landsbygden kan högst 10 % beviljas i enlighet med kommissionens förordning om försumbart stöd.

Det totala beloppet av alla stöd som beviljas i enlighet med kommissionens förordning om försumbart stöd s.k. de minimis-stöd enligt EG (nr) 1998/2006 som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

Särskilda villkor: Investeringsstödet ska ha stimulans effekt, vilket ska uppfyllas genom att stöd endast får ges om stödmottagaren har registrerat en ansökan om stöd innan arbetet med projektet inleds. Ett arbete anses inlett vid det första bindande åtagandet att beställa utrustning, men inte preliminära genomförbarhetsstudier.

Vid investeringsstöd till stora företag ska investeringen upprätthållas i minst 5 år efter att investeringen slutförts och tagits i bruk. Vid investeringsstöd till små och medelstora företag är motsvarande tidsperiod 3 år. Gäller investeringen anläggningar eller utrustning som p.g.a. snabb teknisk utveckling blir föråldrad under denna 3 eller 5 års period erfordras istället att den ekonomiska verksamheten blir kvar i regionen under perioden.

Stödberättigande kostnader:

1. Kostnader för mark, byggnader och inventarier. Om stödordningen används vid medfinansiering från Europeiska regionalfonden godkänns kostnader ifråga om mark endast till ett belopp som inte överstiger 10 % av de totala stödberättigande utgifterna för insatsen ifråga, i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1080/2006 av den 5 juli 2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om upphävande av förordning nr 1783/1999.
2. Kostnader för förvärv av förhyrda tillgångar andra än mark och byggnader ska endast beaktas om hyresavtalet är i form av finansiell leasing och innefattar en skyldighet att förvärva tillgången efter det att hyresavtalet har löpt ut. **Vid hyra av mark och byggnader gäller att hyran måste fortsätta minst fem år efter beräknat datum för investeringsprojektets fullbordande, för små och medelstora företag tre år.**
3. För små och medelstora företag kostnader för inköp av begagnad utrustning, såtillvida sökanden kan påvisa att utrustningen inte har erhållit offentligt stöd de senaste fem åren. Om det gäller övertagande ska de tillgångar för vilkas förvärv stöd beviljades redan före förvärvet dras av.
4. Hela kostnaden för investeringar i immateriella tillgångar genom tekniköverföring i form av förvärv av patenträttigheter, licenser, know-how eller opatenterad teknisk kunskap. För stora företag godkänns 50 %. För immateriella tillgångar gäller vidare att;
  - De ska uteslutande utnyttjas i den anläggning som beviljats stöd,
  - De ska betraktas som tillgångar som kan skrivas av,
  - De ska ha förvärvats från tredje man på marknadsmässiga villkor,
  - De ska tas upp som tillgångar i företaget och förbli i det företag som får regionalstöd under minst 5 alternativt 3 år för små och medelstora företag.
5. Kostnader för installation och frakt och andra service och tjänstekostnader direkt knutna till den aktuella investeringen.
6. Kostnader uppgörande av ritningar för byggnadslov samt kostnad för byggnadslov. Undantag från regeln om retroaktivitet kan beviljas för kostnader för planeringsarbete (arkitekt- och projekteringsritningar för byggnadslov) som är direkt knutna till investeringen för vilken stöd söks.
7. Förvärv av anläggning från tredje part om transaktionen genomförs på marknadsvillkor. Om förvärvet åtföljs av andra investeringar ska de kost-

nader som hänför sig till dessa läggs till anskaffningskostnaderna.

8. Anställdas lönekostnader får upptas såsom stödberättigande utgift till sitt fulla värde.

Ej stödberättigande kostnader:

- 1 Handverktyg,
- 2 Lösöre, till lösöre räknas främst möbler, husgeråd, transportmedel, varor och dylikt.
- 3 Datorer och programvara som används i administrativt syfte,
- 4 Eget material och användning av egna maskiner,
- 5 Egentlig reovering av anläggningar som föranleds av normalt slitage,
- 6 Fristående kiosk- och andra jämförbara verksamheter,
- 7 Båtar, bilar, lastbilar, truckar, entreprenadmaskiner och dylika fordon,
- 8 Markområden med undantag av sådan tomtmark som av sökanden påvisats som erforderlig för etablering av en anläggning.
- 9 Varurabatter, bonus etc.
- 10 Reservdelar och reservutrustning.

Samt övriga kostnader som inte innefattas i uppräknningen ovan av stödberättigande kostnader.

Kontroll och insyn: Kontroll på plats över investeringens framskridande utförs stickprovsvis.

Finansiell kontroll utförs av landskapets revisionsbyrå.

Eventuella återkrav kan beslutas om i enlighet med LL om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om garantier (50/1988):

- om bidraget använts för annat än avsett ändamål eller om felaktiga uppgifter lämnats eller omständigheter som inverkat på beslutet om beviljande av bidrag hemlighållits,

- om villkoren i övrigt inte har iakttagits samt

- om förutsättningarna för beviljande av bidraget väsentligt har förändrats.

LOGIVERKSAMHET

Särskilda kriterier:

1. Stödet gäller stuguthyrning, B&B, gästhem, pensionat, hotell och därtill hörande fastigheter. Verksamheterna ska bedrivas i fristående byggnad för att kunna erhålla stöd. Byggnad som företagaren själv bor i kan inte stödas, såtillvida det inte är klart avgränsade utrymmen inom B&B och där kostnaderna endast är att hänföras till den del som omfattas av B&B verksamheten. B&B verksamhet ska årligen marknadsföras för säsongsperioden.

2. Investeringen gäller nybyggnation med undantag av den första stugan eller grundreovering som innebär en standardförhöjning. Standardförhöjningen (reovering och ombyggnad) ska vara väsentlig. Sedvanligt underhåll t.ex. byte av mattor, tapeter samt målning stöds ej. Vidare stöder landskapsregeringen miljöförbättrande åtgärder såsom energi, vatten, avlopp och avfall.

3. Uthyrning ska inte ske på årsbasis.

6.2 Stöd för investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter

Rättsgrund: Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Landskapslag om näringsstöd (2008:110)
Anslag i landskapets årliga budget.
Rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)
Riktlinjer för statligt regionalstöd för 2007-2013 (2006/C 54/08)
Kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 av den 6 augusti 2008 genom vilka vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget, allmän gruppundantagsförordning) EGT L 214, 9.8.2008 s 3.
Kommissionens beslut om godkännande av den regionala stödkartan för Åland 20.12.2006.
Kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse.

Ändamål: Målet med stödordningen är att skapa goda förutsättningar för en fortsatt hög sysselsättning och lönsamhet i landskapets förädlingsindustri för jordbruksprodukter. En lönsam lokal förädlingsindustri skapar förutsättningar också för det lokala jordbruket att bibehålla eller förbättra lönsamheten och därmed bidra till att upprätthålla en levande landsbygd och ett öppet landskap. Därtill är målet att öka företagets effektivitet, att öka förädlingsgraden i företagen och att miljöanpassa företagets produktion.

Stöd kan beviljas till investeringar för bearbetning och saluföring av sådana jordbruksprodukter som förtecknas i bilaga I till EG-fördraget, med undantag för fiskeri- och vattenbruksprodukter samt imitations- eller ersättningsprodukter för mjölk och mjölkprodukter.

Produkter som investeringsstöd kan beviljas för enligt bilaga I

- Levande djur
- Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar
- Mjölk och mejeriprodukter; ägg, naturlig honung
- Tarmar, blåsor och magar (hela eller sönderdelade) av andra djur än fiskar
- Animaliska produkter, ej hänförliga till annat nummer; döda djur av de slag som avses i KN-nummer som börjar med 01 och 03, otjänliga till människoföda
- Levande växter och alster av blomsterodling
- Köksväxter m.m.
- Ätbara frukter, skal av citrusfrukter eller melon
- Kaffe, te och kryddor med undantag av matte (nr 09.03)
- Spannmål
- Produkter av kvarnindustri; malt, stärkelse, inulin och gluten

- Oljehaltiga frön och frukter; diverse andra frön och frukter; växter för industriellt eller medicinskt bruk; halm och foderväxter
- Pektin
- Ister och annat fett av svin eller fjäderfä, utsmält eller utpressat
- Talg (av nötkreatur, får eller getter), rå eller utsmält, premier jus härunder inbegripen
- Solarstearin och oleostearin (presstalg); isterolja, talgolja och oleomargarin, icke emulgerade, blandade eller på annat sätt beredda
- Fetter och oljor, även raffinerade, av fisk eller havsdäggdjur
- Vegetabiliska fetter och feta oljor, råa, renade eller raffinerade
- Härdade animaliska eller vegetabiliska fetter och feta oljor, även raffinerade men icke vidarebearbetade
- Margarin, konstister och annat berett ätbart fett
- Återstoder från bearbetning av fetter eller feta oljor eller animaliska eller vegetabiliska vaxer
- Varor av kött, fläsk
- Bet- och rörsocker i fast form
- Annat socker; sirap och andra sockerlösningar; konstgjord honung samt blandningar av konstgjord och naturlig honung; sockerkulör
- Melass, även avfärgad
- Socker, sirap och andra sockerlösningar samt melass, aromatiserade eller färgade, utom fruktsaft med tillsats av socker, oavsett mängd
- Kakaoböner, hela eller krossade, även rostade
- Kakaoskal och kakaoavfall
- Varor av köksväxter och frukter samt av andra växter och växtdelar
- Druvmust i jäsning, även druvmust vars jäsning avbrutits på annat sätt än genom tillsats av alkohol
- Vin av färsk druvor; druvmust vars jäsning avbrutits genom tillsats av alkohol
- Andra jästa drycker, såsom cider (äppel- och päronvin) och mjöd
- Etylalkohol, denaturerad eller ej, oavsett styrka, som är framställd av jordbruksprodukter som finns uppräknade i bilaga I till fördraget, utom likörer och andra sprithaltiga drycker och sammansatta alkoholhaltiga beredningar (så kallade ”koncentrerade extrakt”) för framställning av drycker
- Ättika
- Återstoder och avfall från livsmedelsindustrin; beredda fodermedel
- Råtobak samt avfall av tobak
- Naturkork, obearbetad, krossad, granulerad eller malen; även som korkavfall
- Lin, oberett eller berett men icke spunnet; blånor och avfall av lin, rivna varor härunder inbegripna
- Mjuk hampa (Cannabis sativa), oberedd eller beredd men icke spunnen;

Med bearbetning av jordbruksprodukter avses en process som en jordbruksprodukt genomgår där den produkt som blir resultatet av processen också är en jordbruksprodukt. Med saluföring av jordbruksprodukter avses innehav och presentation i avsikt att sälja, bjuda ut till försäljning, leverera produkter eller andra former för att släppa ut produkter på marknaden, med

undantag för primärproducentens försäljning i första ledet till återförsäljare och förädlare samt eventuellt förberedande av produkten för sådan försäljning. En primärproducents försäljning till slutkonsumenter ska betraktas som saluföring om den sker i separata lokaler avsedda för detta syfte.

Stödtagare: Stödtagare är företag verksamma inom livsmedelsindustrin på hela Åland.

Form av stöd: Stöd beviljas i form av bidrag.

Stödintensitet: Stödet beräknas på basen av godkända stödberättigande kostnader för investeringen. Stödet beräknas i form av bruttobidragsekvivalenter.

Det maximala investeringsstöd som kan beviljas företag utifrån de godkända stödberättigande utgifterna framgår nedan:

Maximal stödnivå i %

Sökande	Mariehamn	Landsbygd	Skärgård
Små företag	20	30	30
Medelstora företag	20	30	30
Stora företag	10	20	20

Till stora företag i Mariehamn kan i enlighet med kommissionens förordning om försumbart stöd högst 10 % beviljas.

Till stora företag på landsbygden och i skärgården kan i enlighet med kommissionens förordning om försumbart stöd högst 20 % beviljas.

Det totala beloppet av alla stöd som beviljas i enlighet med kommissionens förordning om försumbart stöd s.k. de minimis-stöd enligt EG (nr) 1998/2006 som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

Begränsningar: I samband med att stöd beviljas måste hänsyn tas till de eventuella förbud eller restriktioner som fastställs i de gemensamma marknadsordningarna. I övrigt gäller samma kriterier och villkor för särskilda villkor, stödberättigande kostnader, ej stödberättigande kostnader, kumulering, kontroll och insyn som anges ovan under 6.1 Investeringsbidrag.

6.3 Bidrag för produkt- och teknologiutveckling

- Rättsgrund:** Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Landskapslag om näringsstöd (2008:110)
Anslag i landskapets årliga budget.
Kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse.
- Ändamål:** Syftet med stödet är att underlätta för företag att delta i och genomföra forsknings- och produktutvecklingsprojekt som leder till nya konkurrenskraftiga produkter/tjänster, produktionsmetoder och därigenom en diversifiering av det åländska näringslivet.
- Stödtagare:** Företag på Åland med förutsättningar att utveckla sin konkurrenskraft, tillväxt och export.
- Företag som enligt förordning 1998/2006 inte omfattas av stödet är företag vars huvudsakliga område är fiske och vattenbrukssektorn, jordbruk, företag i svårigheter samt kolsektorn. Stöd kan inte heller beviljas till sådant som är direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet, stöd som gynnar användningen av inhemska varor på bekostnad av importerade varor samt stöd till inköp av vägtransportfordon åt företag som utför godstransporter på väg för andras räkning. Slutligen kan stöd inte beviljas till företag med verksamhet inom bearbetning och saluföring av de jordbruksprodukter som förtecknas i bilaga 1 till fördraget förädling av jordbruksprodukter om stödbeloppet fastställs på grundval av priset eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen och om en förutsättning för stödet är att det helt eller delvis överförs till primärproducenterna.
- Kriterier:** Stöd kan beviljas om projektet har potential att främja företagets konkurrenskraft, tillväxt och export samt har en gynnsam effekt på sysselsättningen. Faktorer som utvärderas är den metod som ligger till grund för ansökan, graden av tekniskt nytänkande, företagets nätverk, företagets kompetens, företagets ekonomiska resurser, ansökans kommersiella betydelse samt framtida marknadsutsikter. Vidare beaktas vid utvärderingen, om produkten/tjänsten som ska utvecklas har potential att nå ut till nya målmarknader och kundgrupper. Stöd beviljas inte till ren drift- eller konsultverksamhet.

- Stödområden:** Hela Åland.
- Form av stöd:** Stödet beviljas i form av bidrag.
- Stödintensitet:** Det maximala stöd som kan beviljas till små och medelstora företag uppgår till högst 40 % av de godkända stödberättigande kostnaderna. För stora företag kan högst 20 % beviljas.

Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd enligt EG (nr) 1998/2006 som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

Stödberättigade utgifter:

- anskaffande av utländska tillverkningsrättigheter och produktionsmetoder då motsvarande teknologi inte finns att tillgå i landskapet
- programvara som ingår i den tekniska/produktionsmässiga processen
- projektets material- och förnödenhetskostnader som externa inköp och/eller företagets interna debiteringar till anskaffningspris
- utbildningskostnader som är direkt förknippade med projektet (internta lönekostnader ej godtagbara)
- inköp av tjänster i samband med produktutvecklingen t.ex. faktiska konsultkostnader som köps in från utomstående källor till marknadspris
- faktiska lönekostnader i samband med produktutvecklingen på vilka förskottsinnehållning verkställs (högst 11 mån./år/person). Kostnaderna ska kunna hänföras direkt till projektet och klart framgå av företagets lönebokföring
- lagstadgade lönebikostnader. Kostnaderna ska kunna hänföras direkt till projektet och klart framgå av företagets lönebokföring. Som lönebikostnad godkänns högst 50 % av de utbetalda förskottsinnehållningspliktiga penninglönerna.
- legoarbete i samband med produktutvecklingen
- rese- och övernattningskostnader samt dagtraktamente enligt landskapsregeringens resekostnadsersättningar. Kostnaderna ska vara direkt förknippade med projektets genomförande och klart framgå av företagets bokföring
- kostnader för maskiner som huvudsakligen används i projektet, t.ex. den andel av hyror och avskrivningar som motsvarar projektarbetet och som antecknas i bokföringen under projekttiden
- kostnader som föranleds av informationsanskaffning.
- patentkostnader

Ej stödberättigade utgifter:

- inköp av handverktyg
- inköp av maskiner
- representationskostnader
- gåvor.
- frivilliga försäkringar
- finansiella kostnader

6.4 Inkubatorföretag

Rättsgrund: Självstyrelselag för Åland (1991:71) (FFS 1144/1991) 18 § 22 pkt.
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50).
Landskapslag om näringsstöd (2008:110)
Anslag i landskapets årliga budget.
Kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse.

Ändamål: Syftet med stödet är att kommersialisera idéer som leder till nya konkurrenskraftiga produkter/tjänster eller produktionsmetoder och därigenom bredda det åländska näringslivet och öka exporten.

Stödtagare: Små och medelstora företag på hela Åland (Ab, Öb, Kb eller enskilda näringsidkare) med förutsättningar att utveckla sina idéer till kommersiella produkter. Bland de sökande görs ett urval.

Företag som enligt förordning 1998/2006 inte omfattas av stödet är företag vars huvudsakliga område är fiske och vattenbrukssektorn, jordbruk, företag i svårigheter samt kolsektorn. Stöd kan inte heller beviljas till sådant som är direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet, stöd som gynnar användningen av inhemska varor på bekostnad av importerade varor samt stöd till inköp av vägtransportfordon åt företaget som utför godstransporter på väg för andras räkning. Slutligen kan stöd inte beviljas till företag med verksamhet inom bearbetning och saluföring av de jordbruksprodukter som förtecknas i bilaga 1 till fördraget förädling av jordbruksprodukter om stödbeloppet fastställs på grundval av priset eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen och om en förutsättning för stödet är att det helt eller delvis överförs till primärproducenterna.

Form av stöd:

1) Subvention/avgift för kunder i Växthuset

Avgiften beräknas utifrån en del av ÅTC:s budget, dvs driften av Växthuset (personalutgifter, material och förnödenheter, hyror). Avgiften är fr.o.m. 1.1.2005: 34 euro/m²/månad.

* År 1: subventionen utgör 75 % av avgiften

* År 2: subventionen utgör 50 % av avgiften

* År 3: subventionen utgör 25 % av avgiften

* År 4: ingen subvention.

2) Drifts- och produktutvecklingsbidrag

* bidraget kan erhållas i högst 4 år

* ett gällande avtal finns om plats i Växthuset

I samband med att ett avtal tecknas om plats i Växthuset kan stödtagaren beviljas ett drifts- och produktutvecklingsbidrag för den tid som innefattas av avtalet. Driftsbidraget innefattar ett bidrag om 1.000 euro per månad. Produktutvecklingsbidraget innefattar ett stöd om 50 % av de godkända stödberättigande kostnaderna som följer av punkt 6.3 ovan.

Övrigt:

Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd enligt EG (nr) 1998/2006 som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

Varje år ska kundens verksamhet följas upp med avseende på stödet.

Om verksamheten inte utvecklas enligt plan kan landskapsregeringen efter prövning besluta att kunden ska utträda ur inkubatorn.

6.5 Utvecklingsstöd

- Rättsgrund:** Självstyrelselag för Åland (1991:71) (FFS 1144/1991) 18 § 22 pkt.
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50).
Landskapslag om näringsstöd (2008:110).
Anslag i landskapets årliga budget.
Kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse.
- Ändamål:** För att upprätthålla ett livskraftigt näringsliv krävs förnyelse och dynamik. För att främja nya företags uppstart och utveckling kan utvecklingsstöd beviljas. Små nystartade företag samt befintliga företag (högst 10 anställda) kan beviljas utvecklingsstöd för att finansiera tjänster som främjar företagets utveckling.
- Företagsspecifik konsultering är kortvarig konsultering under högst 1 år i syfte att lösa på förhand definierade separata utmaningar i små nystartade företag. Insatserna ska syfta till att ge ökad lönsamhet i företaget.
- Stödtagare:** Små nystartade företag samt befintliga företag (högst 10 anställda) på hela Åland (Ab, Öb, Kb eller enskilda näringsidkare) med kommersiellt gångbara produkter eller tjänster. Stödansökningarna prövas och stöd beviljas utifrån uppfyllelsen av stödordningens kriterier.
- Företag som enligt förordning 1998/2006 inte omfattas av stödet är företag vars huvudsakliga område är fiske och vattenbrukssektorn, jordbruk, företag i svårigheter samt kolsektorn. Stöd kan inte heller beviljas till sådant som är direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet, stöd som gynnar användningen av inhemska varor på bekostnad av importerade varor samt stöd till inköp av vägtransportfordon åt företag som utför godstransporter på väg för andras räkning. Slutligen kan stöd inte beviljas till företag med verksamhet inom bearbetning och saluföring av de jordbruksprodukter som förtecknas i bilaga 1 till fördraget förädling av jordbruksprodukter om stödbeloppet fastställs på grundval av priset eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen och om en förutsättning för stödet är att det helt eller delvis överförs till primärproducenterna.

Form av stöd: Företagsrelaterad konsultering. Stöd ges för inköp av företagsspecifika konsulterings tjänster. Stödfinansiering kan ske med 50 % av de godkända stödberättigade kostnaderna. Det totala stödbeloppet uppgår till maximalt 2500 euro per företag (för att få maximalt stöd är företagets stödberättigade kostnader minst 5000 euro) och utbetalas för maximalt 5 separata stödberättigade åtgärder.

Kriterier vid bedömning av företag och konsultinsatser:

- Stödet ska vara avgörande för genomförande av utvecklingsinsatserna. Annan offentlig finansiering får inte ske till samma ändamål.
- En grundläggande affärsplan måste finnas.
- Företaget ska ha kompetens att själv eller med assistans av kvalificerad utvecklingspartner genomföra utvecklingsinsatserna samt dokumentera och redovisa resultatet.

Stödberättigade utgifter:

Stödberättigade utgifter avser kostnader för externa sakkunnigtjänster inom t.ex.:

- Ekonomi
- Finansiering
- Marknadsföring och försäljning
- Coaching (affärsutveckling)
- Personalfrågor och ledarskap
- Juridik (inkl. immaterialrätt)
- Export och gränshandel
- Produktion
- Marknadsanalys

Övrigt: Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd enligt EG (nr) 1998/2006 som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

6.6 Bidrag för företagens internationalisering

- Rättsgrund:** Självstyrelselag för Åland (1991:71) (FFS 1144/1991) 18 § 22 pkt.
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50).
Landskapslag om näringsstöd (2008:110).
Anslag i landskapets årliga budget.
Kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse.
- Ändamål:** Ändamålet med stödordningen är att befrämja åländska företags internationalisering.
- Stödmottagare:** Små och medelstora företag på Åland med förutsättningar att bedriva en framgångsrik exportverksamhet.
- Företag som enligt förordning 1998/2006 inte omfattas av stödet är företag vars huvudsakliga område är fiske och vattenbrukssektorn, jordbruk, företag i svårigheter samt kolsektorn. Stöd kan inte heller beviljas till sådant som är direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet, stöd som gynnar användningen av inhemska varor på bekostnad av importerade varor samt stöd till inköp av vägtransportfordon åt företag som utför godstransporter på väg för andras räkning. Slutligen kan stöd inte beviljas till företag med verksamhet inom bearbetning och saluföring av de jordbruksprodukter som förtecknas i bilaga 1 till fördraget förädling av jordbruksprodukter om stödbeloppet fastställs på grundval av priset eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen och om en förutsättning för stödet är att det helt eller delvis överförs till primärproducenterna.
- Kriterier:** Stöd kan beviljas om företaget har förutsättningar att bedriva en framgångsrik exportverksamhet utanför Åland. Företagets exportprodukter/tjänster ska ha en hög grad av åländskt ursprung eller vara förädlad på Åland.
- I ansökan ska framkomma motivering för projektet samt de mål som ställs vid genomförandet av satsningen.
- Stödområden:** Hela Åland.
- Stödform:** Stödet beviljas i form av direkta bidrag.
- Stödintensitet:** Det maximala stöd som kan beviljas uppgår till högst 40 % av de godkända stödberättigande kostnaderna på fasta Åland och 45 % i skärgården. För stöd till marknadsföringsmaterial beviljas högst 10 000 euro. Deltar företag

i av Handels och industriministeriet organiserad exportmarknadsföring kan stöd beviljas till högst 50 % av de stödberättigade kostnaderna.

Stöd beviljas inte retroaktivt, d.v.s. för åtgärder vidtagna före ansökan registrerats hos Ålands landskapsregering med undantag av att förskottsbetalningar för kostnader som hör till deltagande i mässor utanför Åland såsom hyra för monter eller utrustning kan godkännas.

Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd enligt EG (nr) 1998/2006 som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

Stödberättigade kostnader:

- kostnader för anlitan­de av marknadsförings-/säljkonsult. Då det är fråga om marknadsföringsåtgärder av mera långvarig karaktär kan stöd beviljas endast i initials­kedet (1 år). Detta kan innefatta genomförande av marknadsundersökning, marknadsanalys, upprättande av affärsplan/affärsstrategier, planering av och genomförande av marknadsbearbetning.
- kostnader för deltagande i utställningar och mässor utanför Åland samt förskotts­betalningar som hör till dessa. Annonskostnader som direkt anknyter till utställningen eller mässan kan i detta sammanhang vara stödberättigade. Förutom de direkta utställnings- och mäskostnaderna utgör även rese-, övernattningskostnader samt dagtraktamente, enligt av landskapsregeringen fastställda principer, för tre anställda per företag godtagbara kostnader.
- i samband med mässor och/eller vid anlitan­de av marknadsförings-/säljkonsult
  - marknadsföringsmaterial:
Godtagbara kostnader inkluderar t.ex. text, layout, foto, översättning.

Ej stödberättigade kostnader:

- lönekostnader för den egna personalen
- utgifter för telefon, fax
- serverings- och representationskostnader
- varuprover, presenter i PR-syfte
- avgifter för frakt och övervikt (undantag: frakt för utställningsföremål)
- sedvanliga försäljningsresor och studiebesök på mässor

Kostnader för företags marknadsföringsprojekt som utförs inom ramen för Visit Ålands r.f.:s ordinarie verksamhet är inte godtagbara, med hänvisning till landskapsregeringens årliga understöd till förbundet för liknande projekt.

6.7 Bidrag till detaljhandeln i skärgården

- Rättsgrund:** Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50).
Landskapslag om näringsstöd (2008:110)
Anslag i landskapets årliga budget
Kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse.
- Ändamål:** Ändamålet med stödet är att bibehålla en god butiksservice i skärgården.
- Stödtagare:** Alla livsmedelsbutiker i skärgården med verksamhet året runt.
- Stödform:** Stödet beviljas i form av ett driftsbidrag för verksamhetens årliga kostnader som ansöks årligen samt i form av ett investeringsbidrag som ansöks specifikt i samband med enskilda investeringar.
- Kriterier:** Driftstödet bedöms utifrån livsmedelsförsäljningen och köptrogenheten.
- Alla butiker är berättigade till en grunddel om 2 000 euro.
  - Avståndsdelen graderas så att butiker i Kumlinge och på Kökar får 1.700 euro; butiker i Brändö och på Sottunga får 1.300 euro och i Vårdö och på Föglö 800 euro.
  - Därtill kommer en rörlig andel som uppgår till 0,5 % av omsättningen på livsmedelsförsäljningen.
  - Ytterligare tillkommer en rörlig stöddel som motsvarar ett köptrogenhetsstöd, d.v.s. ett stöd som utgår ifrån livsmedelsförsäljningen under ett år dividerat med kundunderlaget. För att förstärka betydelsen av den rörliga delen multipliceras den med 2.
  - I kommuner med två butiker på en och samma ö utbetalas 70 % av stödbeloppet till de berörda butikerna.
  - Kundunderlaget utgör befolkningen i butikens upptagningsområde. I kommuner med två butiker fördelas befolkningen i förhållande till den verkliga marknadsandelen (40/60).
  - Till ansökan bifogas bokslut från föregående år och uppgifter om den totala livsmedelsförsäljningen (moms 17 %).

Investeringsstödet beviljas för sådana investeringar som bedöms som erforderliga för den löpande verksamheten eller för utvidgade och utvecklande av verksamheten.

Då ett övertagande av detaljhandelsverksamhet har skett, uträknas det första detaljhandelsstödet för den övertagande ägaren utifrån hur många månader (del av år) den nya ägaren ägde detaljhandelsverksamheten första året av sitt ägande. Detta utgör grunden för storleken på det första detaljhandelsstödet som utbetalas till den nya ägaren av detaljhandelsverksamheten.

Ansökningstid: Ansökningstiden för det årliga driftsstödet utgår 15.5. Investeringsstödet söks särskilt i samband med enskilda investeringar.

Stödintensitet: Investeringsstöd kan beviljas till högst 30 % av de godkända stödberättigande kostnaderna.

Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd enligt EG (nr) 1998/2006 som ett företag erhåller kan inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

6.8 Skärgårdsstöd

- Rättsgrund:** Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Landskapslag om näringsstöd (2008:110)
Anslag i landskapets årliga budget
Kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse.
- Ändamål:** Ändamålet med stödet är att stimulera nyföretagande och tillväxt i de sex skärgårdskommunerna.
- Stödtagare:** Ab, Öb, Kb eller enskilda näringsidkare som avser starta ett nytt företag eller aktivera ett befintligt företag i någon av de sex skärgårdskommunerna. Företagets driftställe ska vara i en av de sex skärgårdskommunerna. Verksamhet som bedrivs utanför skärgårdskommunerna undantas. Livsmedelsbutiker i skärgården kan inte erhålla skärgårdsstöd.
- Företagaren ska avse ha verksamheten som huvudsysselsättning, vilket av sökanden ska dokumenteras i anhållan.
Företag som enligt förordning 1998/2006 inte omfattas av stödet är företag vars huvudsakliga område är fiske och vattenbrukssektorn, jordbruk, företag i svårigheter samt kolsektorn. Stöd kan inte heller beviljas till sådant som är direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet, stöd som gynnar användningen av inhemska varor på bekostnad av importerade varor samt stöd till inköp av vägtransportfordon åt företag som utför godstransporter på väg för andras räkning. Slutligen kan stöd inte beviljas till företag med verksamhet inom bearbetning och saluföring av de jordbruksprodukter som förtecknas i bilaga 1 till fördraget förädling av jordbruksprodukter om stödbeloppet fastställs på grundval av priset eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen och om en förutsättning för stödet är att det helt eller delvis överförs till primärproducenterna.
- Stödform:** Stödet beviljas i form av ett direkt bidrag.
- Stödintensitet:** Verksamhetsbidraget kan beviljas till maximalt 6 000 euro av företagets faktiska kostnader under maximalt ett år.
- Stödet omfattas inte av de beloppsbegränsningar som framkommer i kapitel 4. Allmänna villkor.
De totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd som ett företag erhåller får inte överskrida 200.000 euro under en tre års period.

Icke stödberättigande kostnader:

- frivilliga försäkringar
- kostnader för gåvor
- representation

Övrigt:

Ett företag räknas som nystartat om ansökan om stöd inkommer inom 12 månader från företagets registrering i handelsregistret.

6.9 Arbetsgivarens socialskyddsavgifter i skärgården

- Rättsgrund:** Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Landskapslag om näringsstöd (2008:110)
Anslag i landskapets årliga budget
Kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse.
- Ändamål:** Ändamålet med stödet är att förbättra skärgårdens konkurrenskraft.
- Stödtagare:** Privata arbetsgivare i de sex skärgårdskommunerna som har:
1 en eller fler anställda och
2 som har ett fast driftställe i en av de sex skärgårdskommunerna
- Företag som enligt förordning 1998/2006 inte omfattas av stödet är företag vars huvudsakliga område är fiske och vattenbrukssektorn, jordbruk, företag i svårigheter samt kolsektorn. Stöd kan inte heller beviljas till sådant som är direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet, stöd som gynnar användningen av inhemska varor på bekostnad av importerade varor samt stöd till inköp av vägtransportfordon åt företag som utför godstransporter på väg för andras räkning. Slutligen kan stöd inte beviljas till företag med verksamhet inom bearbetning och saluföring av de jordbruksprodukter som förtecknas i bilaga 1 till fördraget förädling av jordbruksprodukter om stödbeloppet fastställs på grundval av priset eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen och om en förutsättning för stödet är att det helt eller delvis överförs till primärproducenterna.
- Stödform:** Stödet beviljas i form av ett direkt bidrag. Arbetsgivaren kan erhålla stöd för hela socialskyddsavgiften som fastställts på basis av löner utbetalda under föregående kalenderår.
Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd som ett företag erhåller får inte överskrida 200.000 euro under en treårsperiod.
- Övrigt:** Om en anställd vid ett fast driftställe i någon av de sex skärgårdskommunerna utför t.ex. försäljnings- och installationsarbete utanför försöksområdet kan arbetsgivaren erhålla stöd för betald socialskyddsavgift. Om arbetsgivaren däremot har driftställe även utanför de sex skärgårdskommunerna kan arbetsgivaren inte erhålla stöd för erlagd socialskyddsavgift som betalts på basis av lönerna till de anställda vid dem.
- Ansökningsförfarande:** Ansökan sker retroaktivt en gång per kalenderår senast den 31.3. Stöd betalas för socialskyddsavgifter som erlagts för löner utbetalade under respektive kalenderår.
Anhållan görs särskild på blankett som erhålls från LR.

7. STÖD TILL ÖVRIGA ÄN FÖRETAG

7.1 Stöd för internationella utvecklingsprojekt

- Rättsgrund:** Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Anslag i landskapets årliga budget.
- Ändamål:** Målet med stödet är att stärka näringslivsutvecklingen och utkomstmöjligheterna i landskapet. Nationell finansiering av bl.a. Interreg-projekt, projekt inom B7, CPMR samt andra projekt av internationell karaktär eller för enbart nationellt finansierade utvecklingsprojekt.
- Stödtagare:** Kommuner, organisationer, övriga sammanslutningar.
- Form av stöd:** Stödet beviljas i form av direkta bidrag.

Ålands landskapsregering kan bevilja offentlig motfinansiering till åländska partners som avser att söka finansiering ur programmet Central Baltic eller ur underprogrammet Skärgård och öar om projekten bedöms medföra en synnerlig nytta för Åland samt ligga i linje med de program målsättningar som finns uppställda i programdokumentet. Sökanden måste ha ett villkorat beslut om motfinansiering innan ansökan om finansiering lämnas till programsekretariatet. Ett slutligt beslut om motfinansiering lämnas av landskapsregeringen då projektet erhållit ett positivt beslut om finansiering ur programmet.

- Ansökan om motfinansiering ska göras till Ålands landskapsregering av den åländska partnern.
- Ansökan görs med samma ansökningsblankett som finns fastställd för finansiering ur Central Baltic INTERREG IV A Programmet 2007-2013. Ansökningsblanketten finns att hämta på programmets hemsida <http://www.centralbaltic.eu>.
- Observera att själva ansökningsblanketten ska fyllas i på engelska. Därutöver ska det inlämnas till landskapsregeringen en kort sammanställning av projektet på svenska.

Ett beslut om medfinansiering från Ålands landskapsregering förutsätter att ansökan är så **komplett ifylld som möjligt**. Sker väsentliga ändringar i ansökan efter det att ansökan inlämnats till landskapsregeringen och innan beslut om medfinansiering fattats måste detta meddelas landskapsregeringen. Det är därför ytterst viktigt att den åländska partnern i god tid innan ansökan inlämnas till landskapsregeringen **kontaktar** handläggaren för en första information. Det är också att rekommendera att sammanställningen på svenska samt information om kostnadsbudgeten för den åländska partnern inlämnas till landskapsregeringen innan själva ansökan. Om programmets styrkommitté beviljar projektet finansiering måste den åländska partnern söka om att få sitt villkorade beslut om medfinansiering fastställt. Innehåller styrkommitténs beslut sådana villkor som innebär ändringar i projektet måste detta särskilt lyftas fram till landskapsregeringen så att landskapsregeringen kan ta ställning till den slutliga projektbeskrivningen.

ANSÖKNINGSPERIODER:

För projekt som söker finansiering ur Central Baltic INTERREG IV A Programmet 2007-2013 finns särskilt fastställda ansökningstider. Landskapsregeringen fastställer sina ansökningstider för den offentliga medfinansiering för varje period efter det att styrkommittén för Central Baltic fastställt programmets ansökningstider. Landskapsregeringens beslut om ansökningstider publiceras på landskapsregeringens hemsida.

7.2 Bidrag för rådgivnings-, kurs och utbildningsverksamhet

- Rättsgrund:** Självstyrelselag för Åland (1991:71)
Landskapslag om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (1988:50)
Anslag i landskapets årliga budget.
- Ändamål:** Syftet med stödet är att genom näringslivets organisationer bidra till att utveckla rådgivning samt bedriva projekt som skapar förutsättningar för utveckling av det åländska näringslivet.
- Stödtagare:** Näringslivets organisationer. Anslaget kan även användas för åtgärder som landskapsregeringen vidtar i företagsfrämjande syfte.
- Kriterier:** Vid beviljande av stöd prioriteras verksamheter som främjar de näringspolitiska målen, export av varor och tjänster, etablering och tillväxt av producerande företag samt breddning av näringsstrukturen.
- Stöd kan beviljas näringslivets organisationer som baserar sig på ett avtal med landskapsregeringen. Av avtalet ska framgå tydliga mål för utveckling av olika företagsfrämjande åtgärder t ex inom rådgivning, utbildning och information.
- Stöd kan beviljas för seminarier, projektförberedande åtgärder eller andra aktiviteter som gynnar den högteknologiska utvecklingen i landskapet samt utveckling av informationssamhället.
- Form av stöd:** Stödet beviljas i form av direkta bidrag.

8. STÖDNIVÅER (EU+LR) för projekt med medfinansiering från den Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) samt från den Europeiska jordbruksfonden (EJFLU), LBU-programmet axel 3.

8.1. Projekteringsstöd

Syfte med stödet:

Landskapregeringens målsättning är att genomföra EU-programmen i enlighet med beskrivningarna för de olika åtgärderna och den vägledande finansieringsplanen. För att uppnå ett gott resultat är det viktigt att projekten är väl förberedda och baseras på relevanta behov. Av den anledningen finns det möjlighet för eventuella projektägare att söka ett stöd som täcker en del av kostnaderna för planeringen av ett längre projekt. På detta sätt stimuleras genereringen av nya projekt inom programmets åtgärder. Projekteringsstödet ska användas för planeringen av mer omfattande projekt, där projektägaren redan vid ansökan om projekteringsstöd ska kunna beskriva visionen och den övergripande målsättningen för huvudprojektet.

Målgrupper och stödtagare:

Se respektive program.

Kriterier:

Stöd kan beviljas för att förbereda och planera ett mer omfattande huvudprojekt, för att göra inledande undersökningar såsom marknadsundersökningar, kartläggningar, kostnadsberäkningar, finansierings- och driftskalkyler, tekniska genomförbarhetsstudier etc. eller för samordna olika aktörers deltagande i ett huvudprojekt.

Planeringstiden ska normalt inte överstiga tre månaders heltidsarbete och ska leda till att en ansökan om medfinansiering för ett huvudprojekt utarbetas alternativt en slutrapport innefattande resultatet av projekteringen med motivering till varför resultatet inte ledde till det planerade huvudprojektet.

Stödnivå:

1. Sökande: Företag

- maximalt 50%

2. Sökande: Övriga aktörer

- maximalt 70%

90 % i skärgården

Stödberättigade kostnader:

- löner för projektledare inkl. sociala avgifter
- kostnader för anlitande av utomstående experthjälp och tillhörande arvoden,
- resekostnader och logi för projektledare eller utomstående experthjälp.

8.2. Huvudprojekt inom ERUF-programmet Regional konkurrenskraft och sysselsättning

Sökande	Maximal stödnivå i %
Företag	Se: Stödordning för investeringsstöd Investeringsstöd till livsmedelsindustrin Produktutvecklingsbidrag
Organisationer, offentliga aktörer	50 70 i skärgården

8.3. Huvudprojekt inom LBU-programmet, Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2007-2013 (EJFLU), axel 1 (åtgärd 123) och axel 3

Sökande	Maximal stödnivå i %
Företag	Se: Stödordning för investeringsstöd Investeringsstöd till livsmedelsindustrin Bidrag för företagens internationalisering, s.k. marknadsföringsstöd Utvecklingsstöd
Organisationer, offentliga aktörer	50

Övrigt:

Projekt som är EU-delfinansierade och som genomförs av andra än företag stöds även enligt samma stödnivåer som företag om den huvudsakliga nyttan av projektet tillfaller ett eller flera företag eller om projektägarens verksamhet går ut på att erbjuda varor eller tjänster på en viss marknad och kan bedömas utgöra statligt stöd i enlighet med kriterierna i EG-fördraget artikel 87.1.

Förklaring:

Stödnivån är nivån på (LR+EU)-bidraget i förhållande till totala stödberättigande kostnader för projektet. För det operativa programmet Regional konkurrenskraft och sysselsättning samt LBU programmet axel 3 utgör EU:s andel maximalt 50 % av det offentliga bidraget.

Om projektägaren är offentlig eller har annan offentlig finansiering i projektet ska EU-bidraget beräknas i förhållande till den totala offentliga finansieringen (d.v.s. 50/50 så att LR + annan offentlig finansiering utgör 50 % och EU 50 %).

När det gäller ERUF programmet får stödet från ERUF inte vara lägre än 20 % av de stödberättigande offentliga utgifterna, rådets förordning (EG) nr 1083/2006 art 54.

9. PRINCIPERNAS TILLÄMPLIGHET

Dessa principer är tillämpliga på samtliga ansökningar som inkommer efter den 17.3.2011.